

τάνεκατώνει καλά, καὶ τὸ βάζει στὸ τραπέζι. Νά δὰ, παιδιά μου, καὶ τὸ δικό μου τὸ δῶρο, που βρέθηκε ἀπόνω μου. Τρώγουν τὸ πρώτο τὸ φαστί, παιρνεῖς ἡ γριά τὰ ποτήρια τους, τοὺς βάζει υφασὶ καὶ τοὺς κερνεῖ. Πιέτε, παιδιά μου, ἀπ' αὐτὸ τὸ κρασί, νὰ δοῦμε ἡ θάσης ἀρέαη. Τὸ πίνοντας αὐτοί, τοὺς καλοφάνηκε, γυρεύοντας ἀκόμα ἔνα, γιὰ νὰ καλοκαρδίσουν δὲ καὶ τὴ γριά που εἴτανε δικό της τὸ κρασί. Σὰν ἥπιαν καὶ τὸ δεύτερο, τάχασαν. Δὲν πέρασε πολλή ὥρα κι ἀποκομιθήκαν κ' οἱ δύο τους. Τότες ἡ γριά βρίσκει καιρό, σηκώνεται, κάνει τρόπο, κατεβάζει τὴν κόρη ἀπὸ τὸ παραθύρο, κατεβάζει κ' ἑκείνη, καβαληκένουν πάλε τὸ δελφίνι, καὶ δρόμο. Πᾶντα, βγαίνουνε στὸ κατάγιαλο, ἀνεβαίνουνε στὸ παλάτι, τι νὰ δῆ τὸ βασιλόπαιδο! Τὴ γριά μὲ τὴν κοπέλλα! Λίγο ἐλειψε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴ χαρά του. Τὶς παιρνεῖ τότες αὐτὸς καὶ τὶς κάνει ἔνα σωρὸ ἕκραμικ.

"Ἄς τους ἀφήσουμε τώρα αὐτουνούς κι ἀς γυρίσουμε πίσω στὸν πύργο, νὰ δοῦμε τι γίνεται τἄλλο τὸ βασιλόπαιδο. Σὰν ξημέρωσε καὶ ξύπνησε αὐτὸς, βλέπει πώς ἐλειπεῖ ἡ γριά μὲ τὴν κοπέλλα. Τὰ κατάλκε δόλα μεμιάς. Σηκώνεται, βγάζει τὸ φειδάκι ἀπὸ τὸ λαιμό του, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, γίνεται δρόμος, ἀρχινέτε τὸ τρέξιμο, φτάνει στὴν ἄλλη χώρα, ἀλλάζει τὰ ροῦχα του, καὶ καθίζει ἐκεῖ στὸ κατάγιαλο μὲ τὴν ἀπόραση νὰ κάμη τὸν ἀγωγιάτη. Είχε δύως τὸ σκοπό του. Περνάει, ξαναπερνάει ἀπ' ἑκεῖ δὸς σόμος, αὐτὸς δὲν ἔδινε προσχή σὲ κανέναν. Τὸ βράδυ βράδυ, βλέπει καὶ περνάει ἔνας μὲ τρία τέσσερα γαδουράκια.—"Ωρα, καλή, μπάρμπα, που τὰ πᾶς τὰ γαδουράκια; Δὲ μου πουλάς καὶ μένα ἔνα; Γιατί ὅχι; τοῦ λέει δέ γέρος. 'Αγοράζει λοιπὸν αὐτὸς ἔνα, τὸ δένει ἑκεῖ σ' ἔνα δέντρο, κι ἀρχίζει νὰ γερνάει ἀπ' ἑδῶ κι ἀπ' ἑκεῖ, γιὰ νὰ μάθῃ τὴ χώρα. 'Εμαθε λοιπὸν ἑκεῖ πώς παντρεύεται τὸ βασιλόπαιδο μὲ τὴν ὄμορφότερη τοῦ κόσμου. Τι κάνει αὐτὸς τότες; Πιάνει καὶ γράφει ἔνα γραμματάκι, καὶ πληρώνει μιὰ γριά νὰ τὸ πάγη καὶ νὰ τὸ δώσῃ στὴν κοπέλλα. Πηγαίνει αὐτὴν μὲ τρόπο, καὶ τῆς τὸ δένει. Σὰν αὔριο ἀρχίσει δὲ γάμος, ἦρθε ἡ ὥρα που θέλανε νὰ πάν τὴ νύφη στὴν ἑκκλησιά. Κατὰ τὴ συνήθεια πῆγαν τὸ γαμπρὸ πρῶτα οἱ μισοί, κ' ἔμεναν οἱ ἄλλοι οἱ μισοί νὰ πάν τὴ νύφη. Συνηθίζανε τότες νὰ στολίζουν κ' ἔνα χράξι μὲ χρυσᾶ καὶ μεταξωτά, καὶ νὰ βάζουνε μέσα τὴ νύφη. Αὐτὴ δύως μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἥθελε νὰ μπῆ

ἐκεῖ μέσα, "Ἐκανε πώς φοβάσται. Δέγανε λοιπὸ νὰ τῆς ἐποιμάσουν ἀλογο, μιὲ καὶ φοβάσται τάμαξι. Νῷ τὴ στιγμὴ ἑκείνη καὶ περνάει μὲ δὲλλας μὲ τὸ γαδουράκι του. Μή, φωνάζει αὐτή, μή στάλογο, κ' εἶναι ἀψηλό, νὰ μὴν πέσει κάτω. Τὸ γαδουράκι αὐτὸς μρῦ φαίνεται καλλίτερο, πούναι χαμηλό.

"Ἐποιμάζουνε λοιπὸν τὸ γαδουράκι, ρίχνουν ἔνα χρυσὸ χαλὶ ἀπένω, καβαληκένουν τὴ νύφη. 'Ωποιουν νὰ γίνουν δύως αὐτὰ δλα, δὲ κόσμος δ πολὺς πήγανες ὄμπρος θαρρώντας πώς ἀκολουθεῖς κ' ἡ νύφη. Αὐτὴ σὰν καβαλήκεψε, πῆγε δ ἀγωγιάτης νὰ τραβήξῃ τὸ γαδουράκι, δύως μιὰ τὸ τραβοῦσε καὶ μιὰ τὸ σκουποῦσε πίσω. Τὸ γαδουράκι λοιπὸ δὲν ἥζερε τι νὰ κάνῃ. "Εβαλε πεῖσμα, καὶ μήτε μπρὸς πήγανε μήτε πίσω. Στάθηκε. Ρωτοῦσαν ἑκεῖ, ξαναρωτούσανε, γιατὶ μαθές αὐτὸς δὲν παγάνει. Λέει δ ἀγωγιάτης: Νά, γιατὶ θέλει νὰ καβαληκέψω κι ἔγω ἀπὸ πίσω. "Ἐτοι τοῦχω μαθημένο. Καβαληκέψει τότες κι' ἑκεῖνος, κεντάεις μιὰ τὸ γαδουράκι, πῆγε δρόμο αὐτὸ σὰν τὴν ἀστραφή, ίσια στὸ κατάγιαλο. Βγάζει πάλε αὐτὸς τὸ φειδάκι, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, ἀνοίγει δρόμος, πήγανε καβάλλα μὲ τὴ νύφη ἀπένω στὸ γαδουράκι, βγαίνουνε μπροστὰ στὸ γυαλένιο τὸν πύργο, μπαίνουνε μέσα, καὶ μένουνε πάλε στὴν πρώτη φωλιά τους. Μήτε δράκοι πιάζεις νὰ τοὺς δοῦνε, μήτε δράκαινες, μήτε κανέναν ἔβαζαν πιάζεις μέσα. Παρὰ ζούσαν ἑκεῖ οἱ δύο τους ζωὴ χαρισάμενη. Καθούνται κ' οἱ ἄλλοι μέσα στὴν ἑκκλησιά μὲ τὸ γαμπρὸ καὶ προσμένουν ἀκόμα νὰ πάγη ἡ νύφη.

Μόλις 20(11) 1906.

ΕΙΓΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ

ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΠΟΡΟΣ

'Εδῶ δύορφισέ, δύνειρατα, γητέματα,
'Εδῶ στὸ εἰρηνικὸ νησὶ τοῦ Πόρου.
'Η θάλασσα μιὰ λίμνη πάντας ἀπάνεμη,
Κ' οἱ ἀκρογιαλίες, ἀκρογιαλίες Βοσπόρου!

Χαμογελοῦντας τὰ σπιτάκια ἀπ' τὶς πλαγιές,
Κι' ἀγνάντια τὰ περβόλια ἀπλώνουνται περίσσια,
Κι' ἀγνάντια τὰ σπιτάκια πάγκαλιάζουνε,
Οἱ λειμονίες, οἱ ἔλιες, τὰ κυπαρίσσια.

Βιρκοῦλες ἀραιγμένες στὸ γιαλό,
Ποιά μάγισσα δεμένες τὶς κρατάει;
'Η Κοιμισμένη γαλανὴ δύνειραται,
Καὶ τὸν καλὸ νὰ τὴν ξυπνήσῃ καρτεράει.

— «Μὴ μ' ἀφήσετε, μὴ μᾶς ἀφήσετε μονάχους!» Τῆς χάδεψε ἡ "Ολικαὶ μὲ τὰ δάχτυλά της τὰ μυλλιά. Τὸ χάδι ἑκεῖνο δὲ χάθηκε νομίζω. τῆς ἀπόμενε στὸ δέρμα τοῦ κεφαλιοῦ της, μέσα μέσα στὸ μυαλό. Ἀφωισιωμένη ἀκόμη περιστότερο στὸ σπίτι, στὸν Πάσθιο, στὴ Μοιρίτα, ἐννοεῖται καὶ στὸν κ. Ἀγτρέα. Κατάντησε νὰ τῆς εἶναι Θεός. Μή θαρρεῖτε σὰν τοῦ ἔγραψε νὰ κατεβῇ, τὴν κυρία της στοχάστηκε τὴν ἀγαπημένη· δὲν τῆς πέρασε κάνε νὰ κατακρίνῃ τάχα τὸν ἀφέντη. "Ο τι ἐκανε δ ἀφέντης, πωστό, ἀφοῦ τόκανε. Τοὺς λυπήθηκε φοβερά. Μάλιστα μὲ τὴν καρδούλα της τὴν ἀπλή, κατάλαβε πολλὰ πράματα που γιὰ βέβαιο δὲν πῆγε νὰ τῆς τὰ ξεμιστερεφῆ, δηλαδὴ πώς πάντα του ζούσε μὲ τὴν πεθαμένη καὶ γιὰ τοῦτο πρόσεχε τόσο πολὺ στὰ γραφεῖκα του, στὶς κορυφές, στὶς εἰκόνες, στὰ παραμικρὰ που ἀνήκανε πρῶτα τῆς κυρίας. Κ' ἔτοι εἶναι ναυτική, μέσα της τὴν μεγαλώνουνε τὸ σέβας κ' ἡ λατρεία της πρὸς τὸν κύριο. Δὲν θάσης ἀφέντης τὸν κατινόβλαστον ποτέ τὸν κύριο. Τέτοιους φόβους δὲν είχε. Εἴτανε σὰν κάτι δούλεις δικές μας, που τὸ ζέρουνε τὶς σημαίνεις ἀφεντικό, κι ὡς τόσο ξέθαρρα κουβεντιάζουνε μαζί του. "Αδολη φυχὴ τι νὰ κρύβεται;

Κάτι γλυκό, κάτι ἀπλό,
Καὶ κάτι ἀέρινο ἑδῶ πέριξ ξεψυχάσι,
Σὰν τῶν ἀγαπημένων τὰ κρυπτόλογα,
Σὰν τὸ χαρδύγελο ποὺ σοῦται καὶ πάσι...

"Εβαλ δύορφισέ, δύνειρατα, γητέματα
Τὴ μέρα, τὴ νυχτιά, καὶ τὴν αύγουστο,
"Ο καὶ νὰ ζούσαν ἑδῶ, ντράξι ἐρωτικό,
Μαζί μὲ τῶν δύνειρων τὴν παιδούλα!

ΥΔΡΑ

Κ' ὑφώνεσαι ἀνυπόταχτη κ' ὑπέρτατη
Στὸν ἄγριο σόλο τοῦ πελάγου,
Τὰ κορφούσινα σου βραχὺνας πλακώνει τα,
Καὶ δὲν ἀνθίζουν ἀνθὴ ὄνειρου μάγου.

Τὰ κορφούσινα σου βασιδά, συλλογισμένα, ἀμίλητα
Ποὺ μέσα τευ κάποια φυχὴ βογγάσι,
Μὲ τρόμο τὰ θωρούνε καὶ δακρίζουνε
Τὴ στρα σπιτάκια ποὺ κειμούνται πλάτι πλάτι.

Θυμάματι μέσ' στῆς θάλασσας; τὴν ἀγκαλί²
Ο φίλος ὁ διοπόρφυρος γεννιέταις μακριά σου,
Καὶ σὺ βρισκόσουν μέσ' στῆς καταγιά,
Κ' είταν θαυμάτα τὰ δεξαμένα κύματά σου.

Θυμάματι τὸ χλωμὸ τὸ φεγγαρόβραδο
Στὸ πέλαγος ἐρρίχνεις μαυρίλα.
Είτανε δ φάρος μιὰ μιτιά θερού,
Κ' είσουνα μιὰ μεγάλη ἀνατριχίλα!

Καὶ δειχνεῖς ἀσκημη, ρτωχὴ καὶ μισητή,
Στὰ πλάθη τάγνωρα καὶ τὰ χυδαῖα,
Καὶ δειχνεῖς στὰ μάτια τοῦ Ποιητῆ,
Σὰν ἀνυπόταχτη κ' ἀντρίκια μιὰν 'Ιδεά!

ΣΠΕΤΣΕΣ

Ταξιδευτή, θάσης ἑδῶ,
Μιὰ γαλανή, δλογάλανη δύορφιδα.
Πέρασε πιὰ τάγριωπὸ νησί,
Κ' ἔχαθη τοῦ δραμάτου δ πρασινάδα.

Σπέτσες τὸ κράζουν τὸ χιονᾶτο τὸ νησί³
Ποὺ λέει ἀπ' τὸν ἱερὸν πώς ἐγεννήθη τοῦ κυμάτου·
'Η θάλασσα τριγύρω ἀπλώνεται δλο φῶς.
Κι' ἀπάνωθε τοῦ λάμπει τὸνομά του.

'Απ' τὸ γιαλό σου καὶ τῆς "Γέρας τὰ βουνά
Ξανιγω τὰ μὲ δύνειρου θαυμοσύνη,
Κ' είναι γαλάζια κόρης ζνειρά,
Ποὺ μέσα ἀσπρίζουν κάμπου δλάσπεροι κρίνοι.

"Εφυγα· κι' δλα εἰν' ἄχρα· τὶς θάλασσας νειρίδουμα·
Τὶς διάπλατες, καὶ τῆς αύγης τὰ κάλλη, τὰ περίσσια.
Κάμπους σπετσιώτικους, φεγγάριακούς ούρανουςκι' αέριδες.
Καὶ σᾶς, ποὺ σιγοκλαῖτε μέσ' στὸ δεῖλης κυπαρίσσια.

Ο κ. 'Αντρέας τήξεις νάχούρη τάπονήρεφτα λόγια της· περήφανος δὲν εἴτανε μήτε ἀκατάδεχτος δ ἀθρωπός. Είχε στὴν δυμήλια του μὲ δλους ἔνα πρόθυμο μέρος, ἔνα ύφος τῆς καρδιάς. Πρόθυμα ἔκρενε πάντα καὶ τῆς Κατινόβλας, μὲ χωριστὴ καλοσύνη.
"Επειτα, δ κ. 'Αντρέας τραβιότανε στὸ ἐργαστήρι του, δηλαδὴ εἴδαμε πώς ζούσε μὲ τὴ πεθαμένη, ἔνω διάβαζε Φιλοχήτη, γιατὶ δ κ. 'Αντρέας ἀγαπούσε τὴ σπουδή, καθὼς τόλεγε κ' ἡ "Ολια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Η ἀρρώστια.

Ο κ. 'Αντρέας, τὴν καλοκαιριάτικη τὴν πρωτηνή δηλαδὴ εἴδε τὴν ἀφήσαμε στὸ ἐργαστήρι του, τὴν στιγμὴ ποὺ ή Κατινόβλα κ' η Μοιρίτα, κόβοντας τὰ πιό φρέσκα λουλούδια τοῦ μπαζέ, τραγουδούσανε δάντεμα κάνε νόστιμα γαλλικὰ τραγουδάκια, δ κ. 'Αντρέας, ως τὸ με

“Εφυγα· κι’ δλα είν’ ἄχερα καὶ τὴν ψυχὴν
Σάντημποριάς βιθίζουσα γλωμάδα.
Νῆστένε πράτινο, μαχρό νησί, νησάκι γχλανό,
Ποιθώ σας, τοῦ πελάγους τρίμορφη δύμορφίδα.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τὸ χιόνι ἔπειρε πυκνὸν καὶ στρώνουνταν καταγίς καὶ μιὰ λεπτὴ καταγκιὰ τύλιγε τὰ γύρω. Σπίτια θεράπαια ὑφόνουνταν ἀρχαριά, δλα κατάμαρα, καὶ πελώριες ρεκλάμες ἀπλώνονταν δεξάζεται.

Κόντεβαν τὰ Χριστούγεννα καὶ γι’ ἀφτὸν εἶταν μεγάλη κίνηση.

Κυριακή. Καθένας ποὺ δὲν ἐργάζονταν περπατοῦσες ἔχασμένος, ἐνώ ἡ ἔκφραση τῆς μορφῆς του δεῖειχνες πώς κάτι ἀποκήταιες—κάτι πούχε συνηθίσεις καὶ πού δέθηκε μὲ τὴν ζωή του.

Σὲ μιὰ βιτρίνα ἐνὸς πλούσιου μαγαζίου εἶταν μαζωμένο ἔνα μπουλούκι ἀνθρώπου ποὺ κοιτοῦσαν μιὰ περιέργη ρεκλάμη. Καθένας ἥθελε νὰ ἰδῃ καὶ κάτι περιέργο ποὺ νὰ τὸν μεταβάλῃ καὶ νὰ τοῦ ξυπνήσῃ κάτι τὶ μέσα του καὶ γι’ ἀφτὸν δλοὶ τους διψασμένους κοιτοῦσαν τὰ χρώματα τῆς ρεκλάμης μὲ σαστισμένα μάτια.

“Ἄλλοι κοιτοῦσκαν τὰ κάρρα, τὰ σπίτια, τὶς ἐπιγραφές τῶν καταστημάτων κι’ δλα τὰ γύρω ποὺ σήμερα τοὺς φαίνοντας ἀλλοιώτικα.

Οἱ γυναῖκες πλημμύριζαν τὰ πεζοδρόμια καὶ περπατοῦσαν βιαστικά δλες τους γελῶντας μὲ τὸ κάθε τὶ καὶ σπρώγοντας δεξάζεται.

Ἐνα παιδάκι λιγνό, μὲ μιὰ χοντρή φανέλλα κόκκινη πολὺ πλατιὰ καὶ μὲ σκισμένη παπούτσια πουλούσε φημερίδες προτείνοντάς τες στὸν κάθε διαβάτη. Φώναζε δυνατὰ μὲ φωνὴν βραχνιασμένη, τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο, ἐνώ δίπλα του ἔνα ἄλλο μικρό, φίλος του, τοῦ κουβέντιαζε μὲ σοβαρότη γερόντου γιὰ τὴν ἐπιχείρηση τοῦ ἐμπορέματός του καπνίζοντας.

“Ἐτοι καὶ γώ, ἀνάμεσα σ’ δλ’ ἀφτὰ, περπατοῦσα καὶ χωμένος στὸ πανωφρί μου καὶ πηγαίνοντας νὰ γιοματίσω στὸ Ἐλληνικὸ ξενοδοχεῖο.

Μόλις ἀνέβηκα κι’ ἀνοίξα τὴν πόρτα, μιὰ ἀπονιχτικὴ μυρουδιὰ κι’ ἔνα σύγνεφο καπνοῦ χούμικες καταπάνου μου καὶ φανερώθηκε τὸ ξενοδοχεῖο, —μιὰ κάμαρα μεγάλη τετράγωνη.

“Ολοι τους ἔτρωγαν μὲ φχαρίστηση μέσα σὲ κεῖσα τὰ σύγνεφα τοῦ καπνοῦ καὶ στὴ βρώμα.

Ζερβάκ, πούταν τὸ διαιμέρισμα τοῦ καφενείου, ἐπαιζαν κοντοίνες ἡ ἄλλα παιγνίδια.

Οἱ βλαστήμιες, οἱ φωνές, οἱ συζήτησες κι’ οἱ κρότοι ἀπὸ τὰ παιγνίδια ἀνακατόνονταν μέσα στὸν καπνό.

Γύρα στὸ τζάκι εἶταν μαζωμένοι καρπά δεκαριάς κι’ ἄλλοι συζητοῦσαν γιὰ τὰ Μακεδονικὰ κι’ ἄλλοι γιὰ τὴν Ἀμερική, κατηγορῶντας τὸν ἀφτό τους ποὺ ἔκαμπαν ἔνα τόσο ἔπειρο τίνημα νὰ μεταναστέψουν καὶ νέρθουν στὴν Ἀμερική πούταν γιὰ δάρτους μιὰ φυλακὴ καὶ ποὺ τὰ πελώρια σπίτια τοὺς μπόδιζαν ν’ ἀναπνέψουν τὸν ἀερά.

Στὴν ἀκρη εἶταν τρία ὅργανα κι’ ἐπαιζαν ἀμανέδες καὶ καθένας τότες θυμῶνταν τὴν πατρίδα του.

Σκέφτουνταν πώς δὲν ἀπολαβαίνουν τὴν ζωὴν καὶ πώς ἡ πατρίδα τους εἶναι τόσο μακρυά, πούναι ἀναγκασμένοι νὰ ὑποφέρουν τὴν καταδίκη σ’ ἔναν τόπο ἕνο ποὺ δὲν ὑπάρχει ζωὴ.

Τὸ κλαρίνο διοίνεκα βαροῦσε ἀκούραστα. Κεῖνος ποὺ τὸ βαροῦσε εἶταν ἔνας χοντρός, ποὺ καθὼς ἐπαιζεις κοιτοῦσε γύρα του μὲ μιὰν ἀπάθεια ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ λησμόνας πώς εἶχε ὅργανο στὸ στόμα του καὶ σταμάτας. Εἶταν γεμάτος ἀπὸ μιὰ μυρουδιὰ ἀπονιχτικὴ ποὺ ἡ βρώμα τῆς ξεχώριζε μέσα στὴ μυρουδιὰ τῶν φαγητῶν καὶ τοῦ καπνοῦ.

Σὲ μιὰν ἀκρη εἶταν τρίς πατριώτες μου ποὺ μὲ καρτεροῦσαν γιὰ νὰν τὰ ποῦμε, πειδής τὸ βράδυ θέφεργαν γιὰ τὴ Νία Ὑόρκη.

Καθονταν ἀπελπισμένοι, μετρῶντας τὶς στιγμές ποὺ περνοῦσαν καὶ κοιτῶντας συχνὰ ἔνα παλιὸ καὶ λερωμένο ρολόι πούταν κρεμασμένο στὸν τοῖχο.

“Ἄρχισαν νὰ μοῦ κάνουν παράπονη γιατὶ εἶχαν διὸ διδομάδας καὶ δὲν ἐπισπαν δουλειὰ λέγοντάς μου ἀπελπισμένοι, καὶ σὰ γιὰ φοβέρισμα, πώς δταν πιάσουν δουλειὰ ὥχη συμαζώσουν τὰ νάδλα τους γιὰ νὰ πάνε πίσω στὴν πατρίδα.

Τοὺς ἡσύχασα λέγοντάς τους πώς στὴν Νία Ὑόρκη θὰ βροῦν δουλειὰ καὶ πώς τους συσταίνω σ’ ἔνα φίλο μου.

— ‘Ἐδῶ πατριώτες εἴμαστε, μοῦπ’ ἔνας ἀπὸ δάρτους, καὶ πρέπει νὰ κάμης δ.τι δύνασαι γιατὶ εἰμαστε χαμένοι ἀνθρώποι.

Χτύπησε τὸ χέρι του στὸν μπάγκο σὰ νήθελε νὰ μοῦ χώσῃ τὰ λόγια καλύτερα στὸ μυαλό μου καὶ νὰ μέ κάμη νὰ καταλάβω τέλεια τὴν ἔννοια τῆς κουβέντας του, ἐνώ τὰ κόκκινα καὶ τὰ νυσταγμένα

κάπου κάποιος στὰ μονοπάτια, δῶθε κεῖθε, μὲ κόπο σέρνεται, φτάνει δι κρότος ἵσα μὲ τὸ θέατρο, καὶ προτοῦ δῆς ἀκόμα τὸ λαβωμένον, ἡ καρδιά σου φαγίζει, γιατὶ πέρα καὶ πέρα βρεικά βογγῆς στάρτια σου τοῦ ζένου τὸ γογγυτό, βροφή τηλωτὸν ιωάν..

“Αμα κατέβηκε ἀπάνω στὴ σκηνὴ, ἀμα μίλησε μὲ τὸ Νεοπτόλεμο καὶ τοῦ ἔνηγρος τὰ πάθια του, τὸ μαντεύεις πιὰ πώς δι γιδός τοῦ Ἀχιλλέα, στὸ τέλος, δὲ θὰ τολμήτηρ νὰ κρατήσῃ γιὰ λόγου του —καὶ γιὰ τὴν Τρωάδα, δύως τὸ θέλει δ. Οδυσσεάς—δὲ θῆχη τὸ κουράγιο νὰ μὴν ξαναδώσῃ στὸν ἀμοιρό τζόρματα ποὺ τοῦ εἶχε μπιστεφτή δ. Φιλοχτήτης, καὶ ποὺ γιὰ νὰ τοῦ τὰ κλέψῃ δ. Νεοπτόλεμος, ἥρθε πίτηδες στὴ Λῆμνο. Μελετῶντας ὅμως τάριστούργημα, δ. κ. καθηγητής ἀνακάλυψε καὶ κάτι ἄλλο. Θέμαζε δ. Ἀντρέας μὲ τὶ θάρρος, μὲ τὶ χρώματα χτυπητά, μὲ πόση ἀλήθεια κι’ ἀπλότητα συνάμα, δ. Σοφοκλῆς σοῦ παρασταίνει τὴν ἀρρώστια τοῦ Φιλοχτήτη. Δὲν τὸ φοβάται νὰ τοῦ δεῖξῃ τὰ πράματα δι πώς εἶναι ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους σου λέει πώς ἀπὸ τὸ πόδι του αἰματίσει, πώς ἡ πληγὴ του τὸ τρέμει, πώς τὰ κόκκινα καὶ βρωμῆς ἀιμοδδαγίας φωνάζει δ. δύστυχος καὶ βρωμῆς, βροής τε καὶ δυσσοσμίας γέμων, τρομάζει μήπως καὶ μὲ τὴν δικημη τὴν μυρουδιὰ, κακή δομῆς, σταναχωρεῦοντες οἱ νάρτες καὶ τοὺς ἔρθη πλήξη. Εἰναι κουτσόδες καὶ μυρίζει, χωλὸς δυσώδης. Τὶ νὰ τὸν κάμουν; “Ἄχ! τὸ πόδι του ἐκεῖνο, πώς τοῦ μιλεῖ δ. Πόδι μου, πόδι, ποὺ θὰ σ’ ἀφήσω καὶ ποὺ θὰ σὲ δέστησε...”

τού μάτια πάσκισαν τοῦ κάκου ν’ ἀνοίξουν περισσότερο.

— Καὶ θὰ σοῦ τὸ χρωστάμε! Ξέρεις τί θὰ πῆθα σ’ τὸ χρωστάμε; Μούπ’ δὲ όλος. Ξακολουθοῦσαν νὰ λένε τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια καὶ σὲ λίγο χώθηκε στὸ μέσο μας ἔνας Πατρινὸς χοντρὸς μὲ μεγάλη κεφάλα, ἵσα μὲ είκοσι πέντε χρόνων, κι’ ἀρχιτε νὰ μιλάγῃ γιὰ τὴν Ἀμερική. Αφοῦ κατηγόρησε ἀρκετά τὴν ζωὴν, δροσίσεις χρόνων, κι’ ἀρχιτε νὰ μιλάγῃ γιὰ τὴν Ἀμερική. Δηγήθηκε σκέσες του μὲ γυναῖκες λέγοντας πώς δλες είν’ ἀτιμες. Δηγήθηκε σκέσες του μὲ γυναῖκες Ἀμερικανίδες καὶ γελοῦσε κάθε τόσο σαρκαστικὰ φουτκώνοντας τὸ λαϊκό του.

— “Ολες ἀτιμες εἶναι κι’ δ. τι κι’ ἀν κάμεις...”

— Εξειτε τὸ κεφάλι του καὶ στερνά ξακολουθησε.

— Πατρίδα καὶ τίποτ’ ἄλλο!

Μὰ δταν συλλογίστηκε τὴν πατρίδα του εἶδε ἔνα χάρος ν’ ἀνοιχτῆ μπροστά του, ἡ ἀπόσταση.

— “Ἐτοι εἶναι. Ξανάπε ἀπομέσα του καὶ σκέφτουνταν πώς κάποτε θὰ πάγαινε πίσω καὶ θὰ ξανάστηκε τὰ προτήτερά του, τὶς γειτόνισσέ του, τὸ καφέ ἀμάν, τὴν ταβέρνα, τὶς γυναῖκες τῆς πατρίδας του, τὴν ἐκκλησια.

Είχε περάσει ἡ ὥρα καὶ βράδυσε. Σηκώθηκε πάρινοντας μαζύ μου καὶ τοὺς τρεῖς πατριώτες μου ποὺ θὰν τοὺς συνόδευσα ἵσα μὲ τὸ σταθμό. Μ’ ἀκολουθοῦσαν φορτωμένοι μὲ τὰ μπαγάκια τους καὶ κοιτοῦσαν γύρω μὲ ματιὰ ἀμφίβολη. Οἱ χιονισμένοι δρόμοι ἀσπρολογοῦσαν μέσα στὴν υγχτα κι’ οἱ λαμψεις ἀπὸ τ’ ἀπειρα πήλεκτρικὰ ἔπειρταν πλούσιες πάνουν. Σὲ λίγο φάνηκε δ σταθμός, ἔνα πελώριο κι’ ἀπέραντο χτίριο, φωτισμένο ἀφτονα. Σ’ δλο τὸ μάκρο εἶταν ἀραδιασμένες δμαζές καὶ κάρρα, ἐνώ τὰ τράμ πηγανιμόρχονταν ἀδιάκοπα. Οἱ ἀπειρες πόρτες τοὺς σταθμούς ἀνοιγοκλειοῦσαν δλη, τὴν ὥρα καὶ μέσας βγαίναν μπουλούκια μπουλούκια δ κόσμος.

Μπήκαμε μέσκ καὶ τοὺς εἶπα ν’ ἀφίσουν τὰ μπαγάκια τους καταγίς καὶ νὰ καθίσουν νὰν τὰ φλάνε. Στερνά τοὺς ζήτησε τὰ λεφτὰ γιὰ νὰ τοὺς βγάλω τὰ εἰσιτήρια.

— Δὲν πάμε μαζύ ἵσα μ’ ἔκει; Μούπε μὲ δισταγμὸ δ ἔνας σὰν νὰ δείλικε σὲ μιὰ σκέψη ποὺ τούχε περάσει ἀπὸ τὸν νοῦ.

— Πάμε. Τοῦ ἀπάντησα γώ ζερά καὶ μ’ ἀκολούθησε φχαριστημένος ποὺ δὲν κατάλαβε τίποτα ἀπὸ τὴ σκέψη του ποὺ τώρα τὸν ντρόπιαζε.

ρίζει. Τὴν ἀρρώστια τὴν τρομερή, δ ποιητὴς δὲν τὴν ἀποσκεπάζει, δὲν τὴν κρύψει, τοῦ τὴν φανερ